

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis Disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ Decembris.

M. JOANNE-FRANCISCO GIOT,
Doctore Medico, Præside.

An secretionum omnium materies lymphæ?

I.

SECRETIO, anticipatis fermentis opinionibus magis, quam rei ipsi accommodatum nomen, non pravi à puro, inutilis ab utili, ab excrementitio alibilis divortium; sed partis à parte, homogenei ab homogeneo, à succo denique nutritio succi nutritii detractio & est & haberi debet. Corporis pars nulla secretionis experts. Ab universo erumpit utraque transpiratio. Sua cuique aliarum secretionum sedes propria, peculiare organum. Præcipua inter secreta annumerandi spiritus animales, si qui sint, saliva, lachrymæ, cerumen aurium, mucus, lac, bilis, succus pancreaticus, urina, semen, lymphæ; quæ omnia simul atque separata sunt à sanguine ejiciuntur, vel propria confluent in receptacula, donec sponte suâ, aut voluntatis ad arbitrium foras eliminantur. Secretiones non inchoant fermenta, diversa non perficit cribrorum figura, non humor analogus, non Chymicorum lanas mentitæ fibræ sanguinis; sed ictus solidorum perpetuo alterni partes sanguinis dividunt, divisas separant arteriæ in conos deductæ, ejiciendis quæ separata sunt partibus innumera patent spiracula. Fermenta jam pridem exposita sunt nata repugnante naturâ commenta. Quod secernitur liquidum cum sit non solidum ad omnes habile formas, cujuscumque figuræ meatibus sese accommodat. Inutilis ergo non minùs, quam impossibilis pororum diversitas. Humor analogus nihilo convenientior cum circuitu sanguinis quam fermenta. Has natura sententias respuit, quas error hominum excogitavit, fovere præjudicia, pertinacia retinuit; quas denique systematum inventores & fautores, dum sibi naturam, non se naturæ subjicere student, ad mentem

suam non ad veritatem effluxere, ut expedirent quo tandem artificio natura heterogeneum ab heterogeneo segregaret. Quid si homogeneum ab homogeneo? Non longæ enim ambages: quæcumque pars sanguinis ad ductus excretorios poterit appellere, eam solam secerni necesse est.

I I.

PARTES in sanguine insunt omnino duæ ut stabilitate, ita & colore dissimiles, rubra & alba. Hæc sive intrâ vasa conclusa, sive extrâ effusa sponte suâ fluit, illa vi liquescit alienâ, sibi que relicta cogitur in grumos quietis partus infelices: hæc denique tenuiores fibræ proximum corporis nutrimentum, illâ continentur grandiores jugi solidorum tritu in alibiles succos comminuendæ. Pars utraque communi vehiculo aquâ sic diluitur, ut in alterius ab alterâ divortio quidquid est tenuioris sive fibræ, sive succi, sive salis aquam sequatur, proprioque lymphæ nomine gaudeat. Crescat ingentem in molem sanguis, quamque fovet animalem œconomiam pessumdet necesse est, ni quantum in dies accedit novæ substantiæ, tantum providentia naturæ vel artis detrahat. Naturæ via secretio. Hinc corporis pars omnis non elaborandis magis præterlabentibus humoribus, quàm ejiciendis ne redundant insigilat; quæque atterit vis, attrita applicat in partes, eadem superflua, quâ data porta, protrudit forâs. Vigeat igitur ad secretionum integritatem fibrarum robur & elater, discernendus ne crassescat liquor, expeditusque sit exitus, & ut decet, patens. Fibrarum validæ oscillationes sanguinem in tenuissimâ vasa impellunt, cujus subtilissima pars & ab aliarum consortio facillimè dissociabilis nullo negotio exiles meatus pervadit, & ni quid exitum intercludat, extrâ circuitus sanguinis vias elabitur.

I I I.

UNIVERSA solidorum compages circulus, in quo nihil est extremi, medii nihil. Tibi tamen cor ea pars esto quæ principium eadem, eadem finis habeatur; unde sanguis per arterias scaturiat dives opum pabula cunctis laturus partibus, & quò per venas inops redeat novis instaurandus subsidiiis. Accipe jam solers naturæ ludentis artificium. Quas arterias vocant canales multifidi ore hiant in cor simplici, eoque satis amplo. Hæc vitale flumen libero primâ labitur alveo, nullis coercitum angustiis, nullâ fractum mole: deinde verò discedentibus à trunco ramis amplioribus, atque ab his minoribus alijs, pullulat ab unâ quasi radice ingens furculorum luxuries, qui paulatim & legibus certis in exiles tenuantur tubulos, donec ad summæ tenuitatis modum diducti sint; tunc sui ubique similes miris convolvuntur modis. Nunc varios in amfractus & sinuosa volumina densantur, nunc tenues glomerantur in orbes, emittuntque hinc ductus excretorios, inde vasis lymphaticis præbent originem; deinde remeant ad cor constatis iterùm in venas qui diducti fuerant arteriarum ramulis. Conicam esse vides arteriarum figuram; hæc quoque formam induet sanguis in hæc adactus angustias. Verùm

non omnis pars illius æquè cordis atque arteriarum verberibus regi docilis, non æquè scdilis, non ductilis æquè, sed pars rubra, fibræ crassiores, & quæcunque tenaciùs coherent crebris allisa obicibus, perpetuis frænata retinaculis paulatim inhibent impetum; atque ubi neque jam in angustiores protrudi vias, neque ultrà possunt attenuari, propter nimiam partium coherentiam, debilemque prorsùs iis in locis ac ferè nullam vim arteriarum; per patentiores ductus hinc & inde derivatos expeditiorem cursum naçtæ còferuntur; dum alba, serosa, tenuiores succi, sales aquà soluti, lymphæ denique ab aliarum partium nexibus lubrico sese lapsu extricat, & per arctissimum coni apicem serpit, Dædaleosque subit amfractus, & mille ambages emensa, mille attrita molibus subigitur ulteriùs, atque in varias formas elaboratur. Pars inde per vasa lymphatica in sanguinem revehitur, pars ductus ingressa excretorios effluit, quod superest rectà in venas continenti properat alveo.

I V.

STUPENDUM quàm simplici apparatu, quàm multiplices natura moliat effectus. Aspice quid distent corpora corporibus; quid liquida discrepent duris, frigida calidis; quanta saporum, quanta sit odorum diversitas; colorum & sonorum pene infinita varietas: has tamen discrepantias sola facit figura partium, moles, situs, motus & quies. Quorsum hæc si quæris? ut intelligas nihil à te effici, qui colores sapesque excretorum diversos in nos obicis; horum enim effector tritus, qui, ut in artefactis contingit, discernendarum partium situm, & figuram, aliasque proprietates variè immutat. Hoc panificium, hoc ars probat culinaria, hoc evincunt pictores, hoc ipsi chymici: pro terendi scilicet & subigendi modo diversi elaborantur sapes, varii concinnantur colores. Sapiens itaque si à solâ triturâ, & meatuum capacitate diversâ non secretiones tantùm, sed & earum discrimina repetas. At enim cur tenuia per patentiores ductus non effluunt, utriusque transpirationis materies per urinæ vias, per bilis urinæ, &c. effluunt sanè cum appellunt, sed aliâ tum formâ, alioque donantur nomine. Qui per renes sudor deflectit, urina & est & dicitur; quæ per jecur urina, bilis, &c. Hinc autâ transpiratione minuitur urina, &c. Adeò pars sanguinis eadem, ad omnia corporis incernicula allabitur, forma verò à cæcibus accedit multiplex.

V.

NON eadem bilis quæ secretorum à sanguine humorum aliorum conditio. Hi ab arterioso sanguine, à venoso illa, eoque puriori lymphæ parte spoliato separatur. Quem enim ad hepar sanguinem advehit portâ reducem ab aliis visceribus crassus est & tardigradus admodum, lymphæque biliosos in ductus emittit segnem, inertem, limosam; quam ubi jecur accepit fibris, ne præ lentore hæreat, usque premit morticibus, cogit ac confundit, perque tortuosos canales, innumeras vesiculas, capsulas, fibris contextas validissimis egregiè comminuendam transmittit, saporemque ipsi

tritu inurit amarum, tritu flavum inducit colorem. Vides ut in aquarum vorticibus centrum spuma petat, & quæcunque pars indocilis moveri eò deprimatur, dum reliquæ eò recedunt longius, quò sunt ad motum expeditiores. Quidni lymphæ, extremas arteriarum convolutiones præterlabens, iisdem in orbem circumagatur legibus, dissimilesque partes educant circumferentiæ centriquæ ductus excretorii. Lympham fecerni solam incredulus negas, nec, nisi videris, adduci unquam poteris ut credas? Arma oculos, intueri propius, & rem videbis ipsam.

Ergo secretionum omnium materies lymphæ.

Domini Doctores disputaturi.

M. Joannes Bessé, Medicus Domus Regiæ.	M. Joannes-Baptista Sylva.	M. Joannes Gelly.
M. Anton. de Justieu, è Regiâ Scientiarum Academiâ & Botanices in Horto Regio Parisiensi Professor.	M. Joannes-Baptista Mari- neng.	M. Claudius Burlet, Regis Hispaniarum Medicus Primarius.
M. Joannes-Baptista le Bre- ton,	M. Joannes-Henricus Im- bert, è Regiâ Scientiarum Academiâ.	M. Alexander-Petrus Ma- tor, Chirurgia Professor.

Proponebat Parisiis FRANCISCUS HALLAYS, Abrincinus,
Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1714. die 20 Decembris.

Typis JACOBI QUILLAU, Universitatis, & Facultatis Medicinæ
Typographi.